

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Εθνικὸ Μυθιστόρημα

ΦΛΩΡΑ ΜΠΡΙΛΛΑΝΤΗ

(ΛΑΗΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Λοιπὸν σὰς λέω κι' ἐγὼ ὅτι δὲν θὰ συμῆ τίποτε, ὅτι δὲν θὰ φύγετε.

—Σ' εὐχαριστῶ, Λέανδρε. Ποιὸς ξέρει ὅμως τί τὸν περιμένει; —Σὰς ἰκετεύω, μαμά, μὴ λέτε τέτοια λόγια. Δὲν ξέρετε πόσο με πληγώνουν, πόσο με κάνουν νὰ πονῶ, μοῦ εἶπε ὁ Λέανδρος με λυπημένη φωνή...

Λίγες ἡμέρες ἡσυχίας καὶ γαλήνης πέρασαν.

Ὁ Ἄρτέμις φερνόταν μαζί του πολὺ τρυφερά. Ὡστόσο, ἡ ἀγωνία δὲν μ' ἀφαιροῦσε στιγμή. Καταλάβαινα καλὰ, ὅτι αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ διαρκέσει.

Ἐνα βράδυ ἐπήγαμε σὲ μιά φιλικὴ συγκέντρωσι. Ἦταν ἡ πρώτη ἐμφάνισίς μου στὸν κόσμῳ αὐτῆ, μετὰ τὸ γάμο μου. Ἡ φίλεις μου καὶ οἱ γιωστοὶ μου γενικῶς, ἐτρέφον νὰ μ' ἀγκαλιάσουν, σὰν νὰ γύριζα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμῳ.

Μέ συγκαταρούσαν καὶ με μακάριζαν. Μὰ καταλάβαινα καλὰ, ὅτι τὰ λόγια τους δὲν ἦσαν εὐκρινῆ. "Ὅχι, δὲν μὴ μιλοῦσαν με εὐκρινῆς.

Ἡ πραγματικῆς, ἡ εὐκρινῆς φίλεις μου, αὐτῆς μόνου μοῦ εἶπαν τὴν ἀλήθειαν. Μοῦ εἶπαν πὸς εἶχα ἀλλάξει πολὺ, μῆσα σὲ τόσο λίγον καιρὸ. Μιά σκιά λύπης καὶ μελαγχολίας εἶχαν ἀπλωθῆ πάνω στὸ δροσερὸ πρὶν πρόσωπό μου.

Καταλάβαινα δηλαδὴ κι' αὐτῆς πὸς δὲν ἦμουν εὐτυχισμένη. Καὶ προσπαθοῦσαν νὰ με παρηγορήσουν με λόγια καλωσύνης, λόγια μιλταία...

Μολταῦτα, ἡ ἔξοδός μου τὸ βράδυ αὐτὸ μοῦκανε καλὸ, ἀλάφρωσε κάπως τὸν πόνο μου. Ξανάδα τὸν κόσμῳ πού τὸν εἶχα χάσει. "Ἐπαῖα νὰ εἶμαι μιά σκιάδα.

Μὰ ἐε τὴ ὠφέλεια αὐτῆ;

Λίγες ἡμέρες κατόπιν, συνέβη ἡ δραματικὴ σκηνή, πού θὰ διηγηθῶ πῶς κάτω, ἡ ὁποία δὲν ξέρω ἀκόμα τί συνέπειες θάχη καὶ ἡ ὁποία θὰ μοῦ μείνῃ ἀξέχαστη σ' ὅλη μου τὴ ζωῆ.

Δυὸ ἡμέρες μετὰ τὰ γεγονότα πού διηγηθῆκα παραπάνω, ἡ μητέρα μου ἔφυγε, γιατί ὁ πατέρας ἦταν, ὅπως ἦρθαν καὶ τὴν εἰδοποίησαν, ἀδιάθετος.

Πρὶν φύγει ἡ μητέρα μου, κοντὰ τὸ ἀπόγευμα, με πῆρε ἰδιαίτερως καὶ με συμβούλεψε, με καλωσύνη, με θορυχωμένα σχεδὸν τὰ μάτια.

—Φλώρα μου, μοῦ εἶπε, δὲν μπορῶ νὰ μένω διαρκῆς μαζί σας. Θὰ γυρίσω στὸ σπίτι, ὁ πατέρας σου εἶνε ἀρρωστος. Γι' αὐτὸ ἔχω νὰ σοῦ πῶ μερικά λόγια, τὰ ὁποία εἶμαι θῆβαι, πὸς θὰ τ' ἀκούσης με ποσοῦχῆ.

—Φεύγεις, μαμά; ψιθύρια λαμπυρῆ.

—Ναί, παιδί μου. Πρέπει νὰ γυρίσω κοντὰ στὸν πατέρα σου.

—Κι' ἐγὼ; Τί θὰ γίνω ἐγὼ τώρα;

—Τί λόγια εἶν' αὐτὰ, Φλώρα! Θὰ μείνῃς κοντὰ στὸν ἄνδρα σου. Ὁ κ. Ἄρτέμις σοῦ φέρνεται με τὴν καλωσύνη! Δὲν ἔχεις δίκην, παιδί μου, νὰ μιλάς ἔτσι. Σκέψου τὸ λιγάκι αὐτὸ, Φλώρα. Εἶσαι παντρεμένη πια. Ἐχεις ὑποχρεώσεις συζύγου. Μὴ σὲ παρασύρῃ τὸ πείσμα σου, κόρη μου.

—Πείσμα τὸ λές αὐτὸ, μαμά; Πείσμα λές τὸν πόνο μου, τὴ σκλαδιά μου, τὴ δυστυχία μου!

—Εἶσαι υπερβολικῆ, Φλώρα. Προσπάθει νὰ συγκρατήσης τὰ νεῦρα σου. Καὶ θὰ τὸ δῆς.

Θὰ γίνῃς πολὺ-πολὺ εὐτυχισμένη. Πρὸ παντὸς σκέψου τὸν κόσμῳ. Ἄγαπα τὸν Λέανδρου σὰν παιδί σου. Μοναχὰ σὰν παιδί σου...

...Ἐσκούπα τὸ κεφάλι μου, χωρὶς νὰ πῶ λέξι.

Κατάλαβα, πὸς τὰ λόγια ἦσαν πια περὶτά.

Ἡ μητέρα μου, πού τόσο μ' ἀγαποῦσε, ὠστόσο, εἶχε γελαστῆ, εἶχε παρασυρῆ ἀπ' τὴς ψεύτικες τρυφερότητες τοῦ Ἄρτέμι. Κι' ἀπορούσε πὸς δὲν μποροῦσα νὰ νοιώσω τὴν εὐτυχία πού με τρυγίριζε...

Δὲν ἐπέμεινα. Θὰ ἦταν ματαιοπονία.

—Καλὰ, μαμά, εἶπα. Θὰ κάμω ὅτι μπορῶ.

—Μπράβο, παιδί μου! Τώρα εἶσαι λογικῆ.

—Ἄλλὰ μὴ με ξεχάσετε ἐντέλως ἐντομαζού. Μὴ μ' ἀφήσετε μόνη.

—Καλὴ μου Φλώρα! Μὰ γιατί φοβάσαι;

—Δὲν ξέρω, μαμά, δὲν ξέρω... Μὰ φοβοῦμαι, φοβοῦμαι πολὺ. Κάποια συμφορὰ πλανιέται πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου.

—Θεέ μου! Μὴν τὰ σκέφτεσαι αὐτὰ, καλὸ μου παιδί. Οἱ φόβοι σου εἶνε ἀδικαιολόγητοι. Πρέπει νὰ εἶσαι εὐχαριστημένη. Τίποτε δὲν σοῦ λείπει...

—Τίποτε; ψιθύρια.

Καὶ κῦτταξα τὴ μητέρα μου στὰ μάτια.

Μὰ δὲν με κατάλαβε. Δὲν θέλησε νὰ καταλάβῃ ὅτι μοῦ ἔειπαν ὅλα, ἡ ἀγάπη, ἡ χαρὰ, ἡ ἐλευθερία.

—Τελοσπάντων, συνέχισε ἡ μητέρα μου, ἀφοῦ ἐπιμένεις, θὰ ἐρχομαι νὰ σὲ θλέπω συχνά. Ἐπειτα κι' ἐπὶ μὴν ἔμεινε νάρχησι νὰ μὰς θλέπῃς. Ὁ Ἄρτέμις δὲν θὰ σοῦ τὸ ἀπαγορεύσει αὐτὸ, εἶμαι θῆβαι.

Λίγη ὥρα κατόπιν, ἡ μητέρα μου μ' ἐφίλησε κι' ἔφυγε. Ἄπομεινα μόνη. Κανένας δὲν ἦταν στὸ σπίτι, ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας. Τὸ κεφάλι μου πονούσε, ὅλα γύριζαν γύρω μου...

Ἄρχισα νὰ πλανιέμαι ἀπὸ κάμαρη σὲ κάμαρη καὶ τέλος σωριάστικα πὸς κρεββάτι μου. Στὴ θεία αὐτῆ ἔμεινε ἀκίνητη καὶ συλλογιμένη ἀρκετῆ ὥρα, ὥσπου τέλος με πῆρε ὁ ὕπνος. "Εἶνος ὕπνος παράξενος, ἀλλόκοτος. Βύθισα σ' αὐτὸν, σὰν νὰ με εἶχαν ἀφιονίσει. Καὶ στὴ θεία αὐτῆ με θῆκε τὸ θραδάκι μου γύρισε σπῆτι ὁ Ἄρτέμις.

Ῥώθως ἀμέσως, ὅταν μῆκε σπῆτι, τὴν ὑπρέτρια γιὰ μένα.

—Ἡ κυρία κοιμάται, τοῦ εἶπε ἡ ὑπρέτρια.

—Κοιμάται! Εἶνε ἀρρωσθη μῆσας;

—Ὅχι, κύριε. Δὲν πιστεύω...

Ὁ Ἄρτέμις ἦρθε γρήγορα-γρήγορα στὴν κρεββάτοκάμαρη καὶ στῆθηκε μπρὸς τὸ κρεββάτι πού ἦμουν πλαγιασμένη καὶ κοιμόμουν, ξαννασμένως.

Πάνω στὸν ὕπνο μου, τὸ φόρεμά μου εἶχε φαίνεται ἀνασκαθῆ ἐπάνω ἀπὸ τὸ γόνατο. Ἐπίσης ἡ στάσις μου ἦταν πολὺ ἀκανοαλιστικῆ. Αὐτὰ ὅλα τὰ κατάλαβα, φυσικὰ, κατόπιν.

Ὁ Ἄρτέμις ἔμεινε λίγες στιγμῆς σιωπηλῆς.

Στὴν πόρτα, πίσω του, εἶχε σταθῆ ἡ καμαριέρα.

Ὁ Ἄρτέμις τὸ κατάλαβε καὶ γύρισε ἀπότομα πρὸς τὸ μέρος τῆς.

—Τί ζητᾶς; τῆς εἶπε.

Ἐκέλη ἄσπιστος.

—Μήπως θέλετε τίποτε, κύριε...

"Ἐνα βράδυ ἐπήγαμε σὲ μιά φιλικὴ συγκέντρωσι..."

ριε; ρώτησε.

—'Όχι, τής απάντησε ξερά. Πήγαινε.
'Η καμαριέρα, μιά αγαθή ησιώτισσα κόρη, που μωβδίζει από την πρώτη μέρα μεγάλη αγάπη, έφυγε άμέσως, χωρίς να πή λέξι.

'Ο 'Αρτέμις έμεινε μόνος.
'Ήταν ελεύθερος να με θαυμάζει, έμένα που ήμουν γυναίκα του, κι' όμως δεν τού άνηκα.

Πόσο κράτησε αυτό;
Δέν μπορώ να τ'ό ξερω.
Φαίνεται ώστόσο, πως ό 'Αρτέμις παρασύρθηκε στο τέλος, μέθυσε, παραφέρθηκε, έγχασε τόν τρόπο που μου προσενούσαν τα χάρια του και ξεφρηνικά, ξέροντας πως ή μητέρα μου δεν ήταν παις στο σπίτι—τόν είχε χαρηθείσο προκειμένου να φύγη άπ' τ'ό μεσημέρι—ξεφρηνικά—Θεέ μου!—ρίχτηκε άπάνω μου, μ' άγκάλιασε και κόλλησε τ'ά χείλη του στο λαιμό μου.

Πετάχτηκα τρομαγμένη άπ' τ'ό θύσημά μου, σάν να με είχε δαγκώσει φειδι. "Ενα ξεφρηνιτό τρομαράς ξέφυγε άπ' τ'ά χείλη μου. Στύλωσα τ'ά τρομαγμένα, όρθωσιχτα μάτια μου πάνω του κι' άπλωσα τ'ά χέρια μου για να τόν απομακρύνω.

Είχε κοκκινίσει, είχε μελανιάσει αγεδόν.
Τ'ά μάτια του είχαν πάρει μιά παράξενη γυαλάδα.
Τ'ά χέρια του τρέμανε.

Κοντανάσιανε σάν να είχε κάνει πολλής ώρας δρόμο, με τ'ά πόδια, σάν να τόν κυνηγούσαν.

—'Αγάπη μου, μ'ην τρομάξεις, μου είπε με κοιμένη κι' ύποκοψη φωνή. "Εγώ είμαι... έγω... ό...

Δέν πρόφτασε να τελειώσει τή φράσι του. Τινάχτηκα άπότομα και θέλησα να σηκωθώ έπάνω.

—Κάθισε, αγάπη μου, μου είπε. Γιατί τρώμαες έτσι; Κάθισε, Φλώρα μου... Σε τρώμαα; Σου ζητώ συγνώμη. Δέν τ'ό ήθελα, αγάπη μου.

Είχε σταθή έτσι εμπρός μου, ώστε μ' έμπόδιζε να σηκωθώ.

—'Αφήστε με να σηκωθώ, τού είπα.

—Θες να φύγης;
Δέν τού άπάντησα.

—Μά γιατί θες να φύγης, πές μου; Τόσο κακό σου κάνω; με ξαναρώτησε.

Και πάλι δέν τούδωσα άπάντησι.
Κάθισε πλάι μου τότε και πέταξε τ'ό καπέλλο του στο κρεββάτι. "Άπλωσε κατόπι τ'ό χέρι του και θέλησε να μ' άγκάλιαση.

Τρασήχτηκα άπότομα μακριά του.
Αυτό τόν ξεφρηνισε περισσότερο.

Γύρισε και με κύτταξε, με φανερή δυσκορία.

'Ότ'όσο συγκράτησε τ'ό θυμό του. Και με φωνή τρυφερή και λυπημένη με ρώτησε:

—"Ώστε δέν θέλεις ούτε να σ' άγγίσω, Φλώρα;
—Δέν είν' αυτό, τού άπάντησα. Μή με παρεξηγήτε Είμαι άρρωστη, ένκευρισμένη...

Κούνησε τ'ό κεφάλι του με πεισμα.
—'Όχι, όχι, είπε. Δέν λες άλλ'θεια, Φλώρα. Μου κρύβεις τήν αλήθεια. 'Η αλήθεια είνε, πως με μισείς, με άηδιάζεις. Ναι, αυτό είνε. Τ'ό καταλαθαίνω καλά. Τ'ό κατάλαθα άπ' τήν πρώτη νύχτα τού γάμου μας. Φτάνουν πειά τ' άστεία, φτάνου τ' άψέμανα! Με θλέπεις σάν τ'όταν, σάν να σουχω κάνει μεγάλο κακό. Μ' άποφεύγεις. 'Εκ'άλεσες τή μητέρα σου κοντά μας, για να μη μπορώ ούτε να σ' άγγίξω, για να τήν έχης γι' άσπιδα έναντιόν μου. Κι' όμως ή μητέρα σου δέν δικαιολογει τήν στάσι σου. Μάλιστα. Μου τ'ό είπε καθαρά σγεδόν αυτό. Ναι, Φλώρα, κανένας δέν θά σέ δικαιολογήση, γιατί έχεις άδικο...

—Σωπάτε, σας ίκετεύω!
—'Όχι, δέν θά σωπάσω. Με πνίγει τ'ό δίκιο, ήντροπή, τ'ό πείσμα, ή φιλοτιμία μου ή άνδρική, που τήν ποδοπάτησες. Φτάνει πειά! Σ' άγαπούσα και σ' άγαπάω. Μά, άφου μ' άηδιάζεις, ναι, αυτή είν' ή λέξις μ' άηδιάζεις, κι' άφου σου προκαλώ άηδία, θά σου δώσω τήν ελευθερία σου. Θά χωρισουμε...

"Εκρυστα τ'ό πρόσωπό του σ'ά χέρια μου κι' άρχισα να κλαίω.
—Μ'ην κλαίς, μου είπε. Δέν είν' ανάγκη να κλαίς. Θά χωρισουμε και θά βρης τήν ελευθερία σου. 'Ο τρόπος που μου φέρνεις, με ξευτελίζει σ'ά ίδια μου τ'ά μάτια.

Είχε σηκωθή τώρα όρθιος και μιλούσε περπατώντας πάνω κάτω στο δωμάτιο, με σταυρωμένα τ'ά χέρια μπρός στο στήθος. "Εγώ είχα πέσει μπρούμυτα στο κρεββάτι κι' έκλαιγα.
Γιατί έκλαιγα όμως; Μήπως τ'ά λόγια του δέν ήσαν λογικά; Μήπως δέν μου πρότεινε έκείνο που ποθοούσα; Κι' όμως με συντεράραζαν οι λυγμοί.

Αυτό έκανε έντύπωσι και σ'όν ίδιον τόν 'Αρτέμη.
Με πλησίασε λοιπόν σέ κάποια στιγμή και μου είπε, χαιδεύοντάς με σ'όν ώμο:

—Μ'ην κλαίς πειά, Φλώρα. 'Ερεθίζεις άδिका τ'ά τόσο ώραία σου μάτια. 'Εκτός...

Και σ'άσθηκε, σ'ώπασε.
—'Εκτός, συνέχισε σέ λίγο, εκτός άν σέ παρεξήγησα, άν δέν είνε αυτές ή διασθήσεις σου, άν έχω άπατηθή...

Είπε τ'ά λόγια αυτά και περίμενε άνυπόμονα τήν άπάντησι μου. Μά έγώ έξακολουθούσα να κλαίω.

—Λοιπόν; με ρώτησε σέ λίγο. Δέν έχεις τίποτε να μου πής; 'Έχεις ύποχρέωσι να εξηγηθής μαζί μου, Φλώρα. Πρέπει να μου πής, επιτέλους, τί θέλεις.

Τή στιγμή αυτή άκούσα ν' άνοιγη κάτω ή πόρτα.
'Ο 'Αρτέμις δέν τ'ό άντελήφθη.

Ποιός ήταν; 'Ο Λεάνδρος χωρίς άλλο...
—Λέγε λοιπόν, αγάπη μου, συνέχισε ό 'Αρτέμις. Είσ' ελεύθερη να άποφασίσης ό,τι θες έσύ.

Μιλώντας μου έτσι είχε γαληνίσει. Κάθισε πλάι μου κι' άρχισε να μου χαιδεύη τ'ά μαλλιά.

—Περιμένω τήν άπάντησι σου, Φλώρα, μου ξαναπέ, σέ λίγο.
"Ελα, μ'ή διατάξης. Θες να χωρισουμε; Ναι;
Δέν τού άπάντησα.

—Δέν τ'ό θες;
Και πάλι δέν είπα λέξι.
'Η σωπή μου αυτή τού έδωσε, φαίνεται, κάποια έλπίδα. Και πιανόντάς με άεαφρα από τή μέση, θέλησε να με σηκώση έπάνω και να με καθήση πλάι του.

Στ'ό άγγιγμά του αισθάθηκα πάλι τόν ίδιο τρόπο, τ'ό ίδιο ξεφρηνισμα, και π'ό δέντας έπάνω σηκώθηκα όρθή, με τ'ά χέρια άπλωμένα προς τ'ό μέρος του, σάν να φοβόμουν μη με πλησιάση.

Τή στιγμή αυτή, τή μοιραία αυτή στιγμή, που ποτέ, ποτέ δέν θά τήν ξεχάσω, πρόβαλε στην πόρτα ό Λεάνδρος.

Μόλις άντίκρυστα τ'ό Λεάνδρο στην πόρτα, έννοιωσα κάτι που δέν περιγράφεται. Σταματήσε ή ζωή μου, τ'ό αίμα άνέθηκε στο κεφάλι μου, ή καρδιά μου πάγωσε.

Τ'ό θλέμμα μου, καθώς τόν κύτταξα, ήταν, φαίνεται, τόσο έντρομο, τόσο ξεαλλο, ώστε ό 'Αρτέμις άπότομα και γύρισε και κύτταξε προς τήν πόρτα.

Μόλις άντίκρυστα τ'ό Λεάνδρο, ή όψι του σκοτεινιάσε.

Τ'ά μάτια του πέταξαν άστρατές.
"Εοφίσε τίς γροθίες του και γυρίζοντας προς τ'ό μέρος του, τού φώναξε άπότομα και άγρια:

—Τί θες έδώ έσύ;
'Ο Λεάνδρος τ'ά είχε χαμένα.
Δέν περίμενε να μ'ας βρη σ' αυτή τήν άναστατάσι κι' είχε σασίσει.

Είχε χάσει τ'ά λόγια του.
—Τί θες έδώ έσύ; τού ξαναφώναξε με λύσσα ό πατέρας του.

Νόμισα πως ό Λεάνδρος θά έφευγε, χωρίς να μιλήση, χωρίς να πή λέξι.

Μά δέν συνέθε τίποτε τέτοιο.
Βρήκε γρηγορα τήν ψυχραιμία του και άπάντησε θαρρατά σ'όν πατέρα του:

—'Ήρθα να πώ «καλησπέρα» στή μαμά.
—Πήγαινε!
'Ο Λεάνδρος δέν κουνήθηκε άπ' τή θέσι του.

—'Ο 'Αρτέμις άγρίφισε περισσότερο.
Κύτταξε τ'ό γυίο του με μανία και τού φώναξε, μέσα άπ' τ'ά σφιγμένα του δόντια:

—Πήγαινε, σου είπα!
Μά και πάλιν ό Λεάνδρος δέν τόν ύπάκουσε.

Τόν κύτταξε περιφρονητικά και συγχρόνως μου έρριχνε θλέμματα ύπερτάτης θλίψως και συμπόνιας.

'Η στάσις του αυτή έκαμε τόν 'Αρτέμη να γίνη θηρίο.
"Εκαμε ένα θημα προς τήν πόρτα και είπε σ'ό Λεάνδρο, με ύπόκοψη φωνή, πνιγμένη άπ' τ'ό μεγάλο θυμό του:

—Φύγε!... Φύγε άμέσως από δώ, κτήνος! Φύγε σου λέω άμέσως...

—'Όχι! άπάντησε κατηγορηματικά ό Λεάνδρος.
—'Όχι!... 'Όχι είπες;

—Ναι, είπα όχι. "Όχι, δέν θά φύγω. Θά μείνω έδώ. Βλέπω τή μητέρα μου να κλαίη. 'Έχει ίσως τήν ανάγκη μου. Θά μείνω κοντά της.

'Ο Λεάνδρος, μιλώντας έτσι, είχε κοκκινίσει κι' έτρεμε δλόκληρος.

Μά κι' ό 'Αρτέμις ήταν έξω φρενών, λυσοούσε, άφριζε.
Κατάλαθα ότι θά πιανόντουσαν, θά χτυπιόντουσαν.

"Επρεπε να επέμβω και να προλάβω τ'ό κακό, άν και τ'ά πόδια μου τρέμανε και ήμουν έτοιμη να λιποθυμήσω.

('Ακολουθεί)

Τ'ό κεφάλι μου πονούσε, όλα γύριζαν γύρω μου!...